

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 3T/75/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6321010241
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alica Gálová
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2021:6321010241.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno samosudkyňou JUDr. Alicou Gálovou, v trestnej veci obžalovanej U. K. T., nar. XX.XX.XXXX, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 20. septembra 2021, takto

rozhodol:

obžalovaná U. K. T., nar. XX.XX.XXXX v V., trvale bytom V., prechodne bytom B. u R., Y. XXX, I. E., t.č. v J. a J. V. V.

je vinná, že

pravdepodobne od roku 2009 po tom, čo sa spolu s P. X. (jeho trestná vec bola vylúčená na samostatné konanie a bola právoplatne skončená rozsudkom Okresného súdu Brezno, sp. zn. 1T/98/2015) presťahovali do prenajatého jednoizbového bytu na ul. U. č. 6, V., spolu so svojimi deťmi P. V., nar. XX.X.XXXX, S. V., nar. XX.X.XXXX, D. V., nar. XX.X.XXXX a V. V., nar. X.X.XXXX, umožnila, aby sa do bytu nasťahovalo ďalších päť dospelých osôb bez trvalého pobytu a počas doby bývania na uvedenej adrese svojim maloletým deťom spôsobovala psychické utrpenie tým, že im bezdôvodne odopierala stravu, nakoľko opakovaným šetrením terénnych pracovníkov mesta Brezno bolo zistené, že v domácnosti chýbajú základné potraviny potrebné pre prísun nutných živín maloletých detí, na čo bola ako rodič opakovane upozornená, avšak k náprave nedošlo, bezdôvodným odopieraním spánku, nakoľko v jednoizbovom byte sa okrem maloletých detí a ich rodičov nachádzalo ďalších päť dospelých osôb, ktoré tu prespávali, bezdôvodným odopieraním

nevyhnutnej osobnej starostlivosti, ošatenia, hygieny a zdravotnej starostlivosti, nakoľko deti boli opakovane oblečené v špinavom oblečení, zapáchajúcom po močovke a výkaloch a ktoré bolo neadekvátne vzhľadom k poveternostným podmienkam, následkom čoho boli maloleté deti dohryzené blchami a mali vši, a na tele aj poranenia so zápalom, byt, v ktorom žili bol po hygienickej stránke zanedbaný, kde bolo pri opakovaných previerkach terénnych pracovníkov mesta Brezna zistené, že z bytu sa šíri neznesiteľný zápach a nachádza sa tu značný neporiadok, na čo bola ako rodič maloletých detí upozornená, avšak k žiadnym nápravám nedošlo a bezdôvodným odopieraním výchovy a vzdelávania, nakoľko ako rodič maloletých detí týmto nevenovala dostatočnú pozornosť pri výchove, následkom čoho sú deti F. a P. V. psychomotoricky a mentálne výrazne zaostalé a takéto správanie U. K. T. k jej maloletým deťom trvalo až do dňa 10.1.2012, kedy na základe uznesenia Okresného súdu Brezno, sp. zn. 8P/5/2012-18, právoplatného toho istého dňa, boli maloleté deti P. V., nar. XX.X.XXXX, S. V., nar. XX.X.XXXX, D. V., nar. XX.X.XXXX a V. V., nar. X.X.XXXX odovzdané do starostlivosti Krízového strediska Moštenica a v súčasnej dobe sa nachádzajú v Centre pre deti a rodiny Ružomberok,

teda

blízkej osobe spôsobovala fyzické a psychické utrpenie bezdôvodným odopieraním stravy, oddychu a spánku, odopieraním nevyhnutnej osobnej starostlivosti, ošatenia, hygieny, výchovy a vzdelávania a čin spáchala závažnejším spôsobom konania (po dlhší čas a na viacerých osobách),

čím spáchala

zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. b) ods. 2 písm. d) Tr. zák., s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b), j) Tr. zák. (účinného v čase spáchania trestného činu).

za to sa odsudzuje

Podľa § 208 ods. 2, § 38 ods. 2, 3, § 36 písm. j), l), § 39 ods. 1, 3 písm. d) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. sa obžalovaná na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátor Okresnej prokuratúry Brezno podal dňa 20.08.2021 obžalobu na obvinenú U. K. T. pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. b), ods. 2 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b), j) Tr. zák. účinného v čase spáchania trestného činu na tom skutkovom základe, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Na hlavnom pojednávaní konanom dňa 20.09.2021 obžalovaná urobila vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. že je vinná. Následne jej sudkyňa kládla otázky podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) Tr. por.. Obžalovaná na všetky položené otázky odpovedala kladne, rozumela, čo tvorí podstatu skutku, ktorý sa jej kladie za vinu, bola na začiatku hlavného pojednávania poučená o svojich právach, najmä o práve na obhajobu, rozumela právnej kvalifikácii skutku ako trestného činu, bola oboznámená s trestnou sadzbou, ktorú zákon ustanovuje za trestný čin, ktorý je jej kladený za vinu a dobrovoľne sa priznala a uznala vinu. Súd preto prijal vyhlásenie obžalovanej a nevykonával už dokazovanie ohľadne jej viny, ďalšie dokazovanie smerovalo k rozhodnutiu o uloženom treste.

Obžalovaná ďalej uviedla, že svoje konanie ľutuje. Priznala, že v období, keď bol spáchaný predmetný skutok, bola závislá na alkohole, ale závislý na alkohole bol aj jej partner. Snažila sa o deti starať čo to dalo, ale jej partner na deti kašľal, keď popíjal a venoval sa kamarátom. V roku 2012 obžalovaná odišla zo Slovenskej republiky, pretože jej zobrali deti, na Slovensku nemala prácu a nemala kde bývať, preto si vybavila prácu v Českej republike vo firme Heinz Glass Decor s.r.o. Hranice, kde pracuje až doteraz. Nikomu neoznamovala, kde býva, pretože na Slovensku nikoho nemala. Priznala, že výživné na maloleté deti nikdy neplatila, chcela by však výživné uhradiť, ale financie má v Českej republike.

Na základe vykonaného dokazovania mal súd v konaní preukázané, že obžalovaná sa dopustila skutku, ktorý jej kladie za vinu obžaloba. Obžalovaná urobila na hlavnom pojednávaní vyhlásenie, že je vinná a súd toto jej vyhlásenie prijal, nakoľko nemal pochybnosti o tom, že obžalovaná svojim konaním naplnila skutkovú podstatu zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. b), ods. 2 písm. d) Tr. zák. účinného v čase spáchania predmetného skutku. Obžalovaná spolu s jej druhom P. X. mali 4 maloleté deti narodené v roku 2003, 2006, 2009 a 2010. S týmito maloletými deťmi sa nasťahovali do 1 miestnosti na ulici U. č. X v V., kde s nimi bývalo ešte ďalších 5 dospelých osôb. Obžalovaná spolu s druhom P. X. pravdepodobne od roku 2009 až do začiatku januára 2012, kedy im boli maloleté deti odňaté, spôsobovali maloletým deťom fyzické a psychické utrpenie, a to bezdôvodným odopieraním stravy, oddychu a spánku, nevyhnutnej osobnej starostlivosti, ošatenia, hygieny, výchovy a vzdelávania,

príčom tento svoj čin spáchali na viacerých osobách a po dlhší čas. Obžalovaná spolu so svojim druhom v rozhodnom období, neposkytovali starostlivosť maloletým deťom

hlavne z toho dôvodu, že spolu s ďalšími dospelými osobami, ktoré bývali v ich spoločnej domácnosti, požívali alkoholické nápoje vo zvýšenej miere. Sama obžalovaná priznala, že v tom období bola závislá na alkohole a tak isto závislý na alkohole bol aj jej druh P. X.. Z toho dôvodu aj finančné príspevky, ktoré poberali obaja rodičia na výchovu a výživu maloletých detí nevyužili v ich prospech. Rodičia neplatila úhrady za elektriku a vodu, následne boli od električky a vody odpojení. V predmetnej izbe sa nekúrilo, v domácnosti chýbali základné potraviny, nebola dodržiavaná hygiena, izba bola v neporiadku, šíril sa z nej zápach, na stenách boli plesne. Zároveň deťom nebolo poskytnuté ani riadne čisté ošatenie, často boli aj v chladnom období bez oblečenia, prípadne mali oblečenie, ktoré bolo zapáchajúce po moči a výkaloch. U detí nebola dodržiavaná základná hygiena, aj podľa správy detskej lekárky, deti neboli pravidelne umývané, mali vši, svrab, boli dohryzené od blch, dokonca niektoré deti mali na nohách rany, predpokladá sa že to boli omrzliny, ktoré boli následne infikované. Zároveň všetky maloleté deti trpeli aj nedostatkom citovej pozornosti zo strany rodičov. Dokazujú to aj výpovede sociálnych pracovníčok, ktoré pri ani jednej návšteve nevideli rodičov v domácnosti, ich maloleté deti sa túlili k cudzím ľuďom. V dôsledku týchto skutočností aj maloleté deti F. a P. boli psychomotoricky a mentálne výrazne zaostané proti svojim rovesníkom.

Zo záverov znaleckých posudkov znalcov z odvetvia psychológie, ktoré boli vykonávané tak v roku 2012 ako aj v roku 2021 vyplýva, že osobnosť obžalovanej je jednoducho štruktúrovaná, je nezrelá s inteligentným potenciálom orientačne v pásme mentálnej subnormy. V profile osobnosti vystupuje ľahkovážnosť, nedôslednosť, pasívny prístup k riešeniu problémov a situácií v živote. Znalec zistil u obžalovanej nízku mieru zvládania záťaže. Pri zvýraznení nárokov na jej osobu alebo zvýšenej emočnej záťaže sa prejavuje rezignácia, reaguje bezmocnosťou na podklade nízkeho potenciálu a nízkej motivácie k adekvátnemu riešeniu situácie, obžalovaná prípadne volí cestu menšieho odporu. Je ľahko ovplyvniteľná a ľahko manipulovateľná. Často sa necháva ovplyvniť na konanie, ktoré je v jej neprospech, alebo v neprospech jej blízkych ľudí. Najmä v dôsledku pasivity, ľahostajnosti a ľahkovážnosti, ako aj v dôsledku nízkej schopnosti obžalovanej riešiť nepriaznivé okolnosti došlo k významnému zhoršeniu podmienok, ktoré mali patologický vplyv na maloleté deti. Významnou skutočnosťou je aj ovplyvniteľnosť obžalovanej, ktorá zohrala úlohu pri zvýšení miere užívania alkoholu, vďaka čomu bola schopnosť a spôsobilosť starať sa o maloleté deti takmer úplne redukovaná. V čase, keď boli podmienky na bývanie a starostlivosť primeranejšie, bola aj starostlivosť obžalovanej dostačujúca. Na podklade zhoršenia týchto podmienok dochádza u obžalovanej k rezignácii na primeranú starostlivosť, prestáva zohľadňovať potreby svojich maloletých detí, upúšťa od riadnej starostlivosti a ponecháva vývoj situácie bez snahy o jej ovplyvnenie.

Obžalovaná teda spáchala predmetný zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1, 2 Tr. zák. aspoň v nepriamom úmysle, pretože vedela, že svojím konaním môže ohroziť alebo porušiť záujem spoločnosti, ktorý je chránený trestným zákonom, obžalovaná viackrát bola upozorňovaná zo strany príslušných orgánov na to, že o jej deti nie je riadne postarané, že nie je dodržiavaná hygiena a nie je dostatočne zabezpečovaná strava, čím jej

deti trpia, ale napriek týmto skutočnostiam bola s tým uzročená, keď nevykovala nápravu. Súd preto uznal obžalovanú vinnou podľa obžaloby.

Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadol súd najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie a pohnútku obžalovanej, na priťažujúce a poľahčujúce okolnosti prípadu ako aj na osobu páchatela a jej pomery a možnosť nápravy.

Obžalovaná bola doteraz jeden krát súdne trestaná pre prečin zanedbania povinnej výživy v roku 2011, pričom sa na ňu hľadí ako keby nebola odsúdená. Ďalej pri ukladaní trestu súd zvažoval u obžalovanej pomer priťažujúcich a poľahčujúcich okolností, zistil u obžalovanej dve poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. j), l) Tr. zák., keď obžalovaná pred spáchaním predmetného skutku viedla riadny život a ku skutku sa priznala a svoje konanie oľutovala. Súd nezobral do úvahy poľahčujúcu okolnosť aj podľa § 36 písm. n) Tr. zák., teda že obžalovaná napomáhala pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom, keď obžalovaná síce v roku 2012 vypovedala a priznala sa ku spáchaniu predmetného trestného činu ako aj na dnešnom hlavnom pojednávaní, ale ešte v roku 2012 opustila Slovenskú republiku, pričom orgánom

činným v trestnom konaní neoznámila jej súčasný pobyt. Z tohto dôvodu sa trestné konanie predĺžilo, na obžalovanú bol v roku 2013 vydaný zatýkací rozkaz a potom následne v roku 2018 aj Európsky zatýkací rozkaz a Medzinárodný zatýkací rozkaz. Súd potom obžalovanej ukladal trest podľa § 208 ods. 2 Tr. zák. účinného v čase dokonania trestného činu 10.01.2012 (sadzba 7- 15 rokov) a § 38 ods. 2,3 Tr. zák., keď pri prevahe poľahčujúcich okolností súd znižoval hornú hranicu trestnej sadzby § 208 ods. 2 Tr. zák. o 1/3.

Pri rozhodovaní o treste zobral súd do úvahy osobu obžalovanej, okolnosti celého prípadu, ako aj dĺžku celého trestného konania. Obžalovaná sa na hlavnom pojednávaní ku skutku priznala a svoje konanie oľutovala, keď si uvedomila, že zlyhala ako matka. Zároveň uviedla, že počas doby, kedy páchala trestnú činnosť, bola závislá na alkoholických nápojoch ako aj jej druh, s ktorým mala 4 maloleté deti. Zároveň prostredníctvom svojho obhajcu poukázala na celkovú dĺžku trestného konania, keď od vznesenia obvinenia uplynulo už 9,5 roka, pričom orgány činné v trestnom konaní nevykonali také úkony, aby bolo trestné konanie skončené. Táto skutočnosť musí byť aj v zmysle judikatúry Európskeho súdu zohľadnená pri ukladaní výšky trestu. Obžalovaná preto žiadala, aby jej súd znížil trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby, keď okrem dĺžky trestného konania, prihliadne aj na spôsob jej života od vznesenia obvinenia, keď viedla riadny život, bola zamestnaná, pričom uzavrela manželstvo. Aj z listu jej manžela vyplýva, že obžalovaná pracovala, pričom v kolektíve bola obľúbená, nápomocná a doteraz jej zamestnávateľka drží pracovné miesto. Preto trest odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby v prípade obžalovanej nemá ani výchovný a ani preventívny charakter a postihol by hlavne rodinných príslušníkov obžalovanej, jej manžela.

Vzhľadom na tieto skutočnosti súd pri úvahách o uložení výšky trestu odňatia slobody obžalovanej zobral na zreteľ, že trest je len jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu trestného zákona. Trest má nielen zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom za účelom

páchania ďalšej trestnej činnosti a vytvoriť podmienky na jeho prevýchovu ale musí byť aj proporcionálny k závažnosti trestnej činnosti, ktorej sa páchatel dopustil. Je nepochybné, že obžalovaná sa dopustila závažnej trestnej činnosti, keď dlhšiu dobu, a to od roku 2009 až do januára 2012 vystavovala svoje 4 maloleté deti fyzickému a psychickému utrpeniu, keď im bezdôvodne odopierala stravu, oddych, spánok, nevyhnutnú osobnú starostlivosť, ošatenie, výchovu a vzdelávanie, čo výrazne ovplyvnilo fyzický a psychický vývoj maloletých detí. Na druhej strane však súd musel prihliadnuť aj na osobnosť obžalovanej, ktorá je v zmysle znaleckého posudku znalca z odvetvia psychológie jednoducho štrukturovaná a nezrelá, s inteligentným potenciálom orientačne v pásme mentálnej subnormy. Mentálna výbava obžalovanej mala teda vplyv na jej nízku mieru zvládania záťaže pri zvýraznených nárokoch na jej osobu, čo sa u nej prejavovalo rezignáciou a bezmocnosťou. Práve toto potom vyústilo aj k jej následnej závislosti na alkoholických nápojoch a rezignácii na starostlivosť detí. Dokazuje aj to aj skutočnosť, že potom, ako opustila spoločnú domácnosť s P. X., odišla do Českej republiky, zamestnala sa, abstínuje a vedie riadny život. Súd ďalej musel zobrať do úvahy aj celkovú dĺžku trestného konania. Je pravdou, že obžalovaná potom, čo jej bolo vznesené obvinenie a bola vypočutá na polícii, opustila Slovenskú republiku, odišla do Českej republiky, kde sa zamestnala a žije doteraz, pričom orgánom činným v trestnom konaní neoznámil jej súčasný pobyt. To bol hlavný dôvod, prečo sa v predmetnej veci nekonalo, na obžalovanú bol vydaný zatýkací rozkaz ešte v roku 2013. Na druhej strane však treba poukázať aj na to, že Európsky zatýkací rozkaz a Medzinárodný zatýkací rozkaz bol na návrh prokurátora vydaný až v roku 2018, pričom obžalovaná sa od roku 2012 nachádzala stále na tom istom mieste. Súd preto dospel k záveru, že uloženie trestu odňatia slobody, čo i len na dolnej hranici trestnej sadzby podľa § 208 ods. 2 Tr. zák., by bolo pre obžalovanú neprimerane prísne a účel trestu, vzhľadom na dĺžku trestného konania možno dosiahnuť aj trestom kratšieho trvania, a to vo výmere 4 rokov. Súd je názoru, že takýto trest je dostatočný pred nápravu obžalovanej, keď splní tak represívny ako aj prevýchovný účel.

Keďže obžalovaná doteraz nebola vo výkone trestu odňatia slobody, súd obžalovanú na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu s minimálnym stupňom stráženia podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák.